

LES PURNA

PORTANTVEU DEL P. O. U. M. I DE LA J. C. I. A LES COMARQUES GIRONINES

Un inexpert que agafi «Trellal», «Las Noticias», «Front» o qualsevol paperot stalinista, s'imaginarà que són òrgans del P.O.U.M. Per les innombrables vegades que esmenten aquestes quatre lletres!

Segona Epoca. Any II. Núm. 157.

Girona, dimecres, 19 de maig de 1937

EDICIÓ DE LA TARDA

Franqueig concertat

Editorial

El sisè punt de la declaració ministerial

El nou Govern ha elaborat una declaració ministerial, Nosaltres que, de bell antuvi, anunciarem tot quant havia de passar. (no era cap secret per a ningú) ens hem vist, però, desbordats per la rapidesa, l'acceleració que, de cop i volta, ha pres la davallada contrarrevolucionària. En aquest sentit, confessem, sincerament, la nostra sorpresa.

Hom podia esperar si no una expulsió fulminant dels ministres confederals, sí una reducció representativa. Les potències democràtiques no resistien la presència de quatre anarquistes al Govern de la República. Però, el que mai no hauríem cregut és que en fossin totalment bandejats. Avui per avui, la C.N.T. representa mitja Espanya i no és tan fàcil, encara, passar per damunt seu, malgrat l'apoi de les burgesies exteriors.

Largo Caballero, Galarza i Alvarez del Vayo, representants de la U.G.T. i, a l'ensens de l'ala esquerra del P.S.O.E. han suportat la mateixa sort que llurs companys anarquistes.

Largo Caballero, president que fou del primer «Govern de la Victòria», ha perdut la confiança de l'imperialisme democràtic (segurament, mai no l'havia tinguda) i ha deixat d'ésser persona grata, àdhuc, a la burocràcia del Kremlin.

El nou equip ministerial ha nascut sota els auspicis de la República del 14 d'abril, que és igual com afirmar, sota el protectorat del Foreign Office, del Quai d'Orsay i de Moscú.

L'imperialisme democràtic ha pogut constatar satisfactoriament que encara remena les cireres de casa dels altres.

Recomanem a tots els treballadors la simple lectura de la Declaració ministerial, i especialment del sisè apartat, que diu: «Que és fermissim el seu propòsit de viure en el major contacte possible amb el Parlament, davant el qual es presentaran en data immediata».

Sembla mentida. Es fa referència al Parlament amb la mateixa tranquil·litat que hom ho feia abans del 19 de juliol. Com si res no hagués passat del 16 de febrer ençà.

El Parlament és l'expressió genuïna d'una situació constitucional. No ho negarem pas. Però el 19 de juliol bé haurà servit per alguna cosa.

Se'n cantaria gull ni gallina, per ventura, d'aquest flamant Parlament i, àdhuc de la pròpia República, de no haver estat l'heroisme de les masses al carrer?

El Parlament és una peça d'aquest organisme constitucional que no sabé evitar la insurrecció feixista i que, per tant, s'esfondrà sorollosament per impotent i eixorc.

L'aparell de l'Estat democràtic, el capítell del qual era aquesta ombra de Poder Legislatiu que avui pretenen resuscitar, no resistí l'empenta d'uns i altres i passà a la Història, definitivament.

Burocràcia, magistratura i Exèrcit s'entregaren de cos i ànima a la burgesia feixista.

Què li resta, doncs, a la Constitució del 14 d'abril?

Quins són els seus títols per creure's vigent encara?

Unes eleccions!, contestaran els senyors Esteves.

Però, una Revolució, que és sang i és sacrifici i és heroisme, val més que totes les eleccions plegades.

La Revolució és sempre un inri per a l'estat de coses anterior i un punt de partida envers noves realitats socials.

El Parlament serà l'eix de la política de Negrin; però per més que maldi Negrin i l'imperialisme democràtic no aconseguiran altra cosa que galvanitzar un cadàver.

Govern de la Contrarrevolució: En el gabinet Largo Caballero, la cartera de Justícia era regentada per un anarquista. En l'equip Negrin, la mateixa cartera ha estat donada a un catòlic basc--Irujo--representant dels banquers bilbains

Aquest número ha hagut d'ésser sotmès a la censura

GUIO

per GRACIETA

Visca la Revolució Social!

No precisa, com hi ha qui creu, que cada partit faci una declaració dels principis ideològics que defensa; concretament, que avui, precisament avui, fixi la seva posició davant la guerra civil. No precisa, perquè sobrerament ens havem manifestat uns i altres. Per altra part, no resulta gaire difícil endevinar, per exemple, quina causa serveix Esquerra Republicana o qualsevol partit republicà. Així, podien estalviar-se el dir que propugnen exclusivament per una república democràtica.

Fóra ningú tan ingenu de creure's que el partit representant de la burgesia, que no ha tingut mai altre objectiu que esdevenir fidel intèrpret de les classes privilegiades, per més que el vernissés de democràcia i liberalisme, s'hauria fet ressò de la veritable significació de la lluita bo i conformant-se a jugar el paper que li és designat en la lluita de classes? Que hauria cedit fàcilment el pas al proletariat tot i prestant-li col·laboració per tal de guanyar la batalla al gran capitalisme que tampoc es mostra gens humanitari amb la classe afí però immediata inferior?

No. S'entossudeix en mantenir un orgull absurd. Propugna per la República democràtica perquè aquesta és garantia dels seus interessos enfront dels enemics de baix i de dalt. Sense tenir en compte,

però, que aquest règim transitori que serveix una classe intermitja, destinada a desaparèixer, absorbida per una de les dues classes en pugna, ha de degenerar fatalment, per la mateixa raó, en un règim feixista o socialista. No val la pena, doncs, de repetir l'experiència passada. La República Democràtica tornarà a portar-nos a la situació actual perquè no resoldrà el dilema plantejat. No pot resoldre'l.

Encara que Inglaterra, França i Rússia es proposin consolidar-la, no ho han d'assolir. En contra i a pesar de les mesures que poguessin

emprar per tal d'ofegar la rebellia del proletariat i de mantenir a ratlla les ambicions de la gran burgesia, una i altres es manifestarien. No és possible impedir-ho. La República trontollaria novament fins que, definitivament, s'esfondraria.

Que es deixin, doncs, els republicans de somniar amb el retorn d'un règim que ha de superar-se.

Que es deixin els que resten sota les ordres de les potències democràtiques, d'obeir llurs consignes.

La realitat del nostre país és una altra. L'ur fórmula no és adaptable ja ací.

Sols la revolució social resoldrà el conflicte. Serà garantia d'ordre i benestar en l'avenir.

Nota política

La maniobra és més vasta, encara

Si algú s'havia imaginat que la maniobra contrarrevolucionària finta amb l'expulsió de la U.G.T. i la C.N.T. del Govern de la República, —corolari del vessament de sang en els carrers de Barcelona, provocat pels mateixos maniobres de la crisi— s'ha equivocat de mig a mig.

Deu fer ja uns tres mesos que ens assabentàrem que el govern reacciona-

ri d'Anglaterra, exigia, com a condició indispensable per a ésser "amic" de València, l'expulsió de la C.N.T. de l'equip ministerial de la República. Aquesta actitud fou secundada pel govern del Front Popular francès. Més tard, la conferència de Partits Comunistes (ex-comunistes) celebrada a París, acordà adherir al pla d'eliminació de tot vestigi revolucionari en la direcció política de l'Espanya no facciosa.

A l'ombra dels tanks florits

—Es disoldrà el P.O.U.M.? Sí? No? Sí? No?

I heus ací que ha correspost al diari de la contrarrevolució, «Trellal», l'iniciar l'altra etapa de la maniobra.

Si «Solidaridad Obrera» qualifica de contrarrevolucionari el govern Negrin-Irujo-Urbe, millor dit, Prieto-Irujo-Urbe, i en aquest govern hi col·labora l'Esquerra Republicana, com s'explica —pregunta el diari stalinista «Trellal»— que la C.N.T. col·labora amb l'Esquerra en el govern de Catalunya?

Per la seva part, la burocràcia psuquista que contra la voluntat dels obrers reté la direcció de la U.G.T. catalana, proposa, al marge de la direcció nacional d'aquesta central sindical, un nou pacte d'unitat el qual, com tots els que surten de mans stalinianes, porten adjunt l'embrió de la discòrdia antiunitària.

L'agutzil de «Front» anunciava ahir que els vuit punts «unitaris» del Comitè Regional de la U.G.T. catalana, a més de servir de base de discussió amb la C.N.T., caldria que prèviament fossin acceptats, amb l'lei d'obligar «i de cap manera serà possible la unitat sindical si abans no s'han acceptat els punts de la U.G.T.».

D'aquesta manera volen arribar a la unitat de les dues centrals sindicals els homes del P.S.U.C. que dirigeixen la U.G.T. de Catalunya. Aquesta gent fa servir de vils titelles els obrers afiliats als sindicats de la U.G.T., puix

(Segueix a la pàgina 2)

Joventut Comunista

Instint de classe,
solament

per Plajas

Ens admirarem, el 19 de Juliol primerament, i amb més intensitat a mesura que milers i milers de treballadors sortien de les nostres ciutats i dels nostres pobles, formant exèrcits imponents, per alliberar els germans que es trobaven sota la dominació militar de l'entusiasme, de la decisió i de la consciència incontrovertible que, respirava tota la classe treballadora. Ens admirarem, dic, i no havia d'ésser així, després d'haver vist com l'Història ens presenta periòdicament una mostra de com el poble, s'ha aixecat semblant a un ressort de potències més i més, cada vegada que la pressió tirànica de les classes privilegiades, sigui aristocràcia, sigui burocràcia corcada, sigui governants abusius, sigui en fi, militars orgullosos, han vexat massa intensament el poble sofert, que han cregut impotent i indefens, però que s'ha convertit en torrentada inaterrable que els ha esclafat.

No havíem d'admirar-nos, sinó de considerar natural i lògica, una cosa comprovada tantes vegades, malgrat tot, però experimentarem una satisfacció, una sensació de força i potencialitat, a la vegada que una seguretat absoluta en nosaltres mateixos, i en la nostra victòria, com mai no havíem cregut possible. El que féu, però, aixamplar els nostres pits i alegrar els nostres cors, va ésser constatar que precisament era la nostra joventut que demostrava el més gran entusiasme, que lluitava al davant de tots, a la ciutat que moria enfront les metralladores faccioses, que passava, per damunt d'elles, i corria a combatre més lluny, a unes altres regions, prosseguint l'alliberació dels nostres germans.

Que un home format ja políticament i amb una noció exacte de les doctrines socials, defensi el proletariat, és digne d'agraïment, però, és molt natural i lògic: El que ha fet sentir-nos orgullosos i segurs que la renovació social que projectem i que idealitzem és un fet, és aquesta decisió instintiva de la joventut actual, de defensar la igualtat de classes. Nosaltres, idealistes, ens representem ja una generació nova sense avantatges socials per determinats individus, i amb una perfecta igualtat de drets individuals.

Si els nostres joves, malgrat no haver-se preocupat de política, avui instintivament i incondicional, és posen al costat del proletariat, que no faran més endavant, amb noció exacte del que és socialisme i comunisme? Si els joves que han passat la infantesa en l'opressió d'una dictadura, i amb la influència d'una ensenyança clerical, avui palesen un esperit de sacrifici sense limitació, de què no seran capaços, per arribar al compliment de llurs ideals, aquests nens que avui són educats en un ambient revolucionari i lliberal, per tal de viure un règim socialista?

En mitg de la lluita contra el feixisme, en la incertitud de l'ambient internacional, nosaltres, comunistes, nosaltres els dels P.O.U.M., els veritables marxistes-leninistes, estem satisfets i tenim la il·lusió real de poder assegurar que el comunisme serà la base del nou món, per tal com ja on aquella joventut, malgrat ignora

Las Juventudes Libertarias,
acusen

No es hora de réplicas estériles ni de polémicas literarias. Es hora de construir. Y de construir con gran feccundidad y valor positivo de lo que se realiza. Y he aquí que, rodando el tiempo, con una precipitación de locura y de abismos sin fin, se encuentra la gran juventud española, el eje alrededor del cual ha de girar la vida social con este magno problema universal.

Pero es precisamente en la raza humana donde se dan los criterios más disparates de discusión, y es así como al mismo tiempo que gran parte de la juventud española se asimila, comprende y reafirma las convicciones que forman la responsabilidad de esta hora y se entrega a esa labor que los siglos calificaron de libertaria, por liberadora y humana, y de socialista, por su contenido social, una minoría, tan pequeña que se refunde y concentra en la Comisión Ejecutiva de la J. S. U., trata, no ya sólo de frenar el ímpetu arrollador de la voluntad de un pueblo, lo que es imposible por la inercia natural, sino de ultrajarla, lanzando consignas, adoptando posiciones que aun dentro del republicanismo español han encontrado la condenación que la hora histórica exige de todas las conciencias dispuestas a servir al pueblo.

Con turbio proceder, adoptando posiciones que demuestran que no se tienen en cuenta ni el gran número de víctimas que el facismo ocasionaba con su criminal conducta ni la enseñanza natural y lógica que ha de quedar en el recuerdo de todo revolucionario, por la existencia de una etapa de persecuciones y martirios, elementos llamados pomposamente representantes de la juventud española se lanzan a la ofensiva más inoportuna y soez que se ha conocido en el desarrollo de todas las etapas convulsivas de la Humanidad.

Ante esta realidad, las Juventudes Libertarias han dejado a un lado ese llamado Comité de Enlace, a cuyo organismo, en sus primeros momentos, las referidas Juventudes dieron todo su apoyo y experiencia revolucionaria.

Las Juventudes Libertarias han roto así con el Comité de Enlace, por creer que no se puede servir a la Revolución desde un organismo que ha dejado de ser revolucionario para convertirse en el mejor instrumento de determinado partido político, que a toda costa trata de crear una hegemonía fastidiosa para la clase trabajadora española.

Los jóvenes libertarios creían en la verdad de los ofrecimientos. Si las primeras bases que se presentaron para constituir el Comité de Enlace fueron aprobadas, también creían que, dado el mínimo de contenido revolucionario que tenían las segundas, habían de ser, si no enteramente aprobadas, sí discutidas y sometidas a una amplia deliberación.

No ha sucedido eso. Ha sucedido lo contrario: que la contrarrevolución, encontrando su fiel intérprete en ese organismo, lo utiliza como arma incalificable, para desorientar a la opinión pública española. Las Juventudes Li-

bertarias, acusan. Acusan con pruebas irrefutables, y, sobre todo, acusan con dignidad. Creen que ha llegado el momento de desenmascarar cualquier intento que vaya encaminado a frustrar la Revolución española.

Esta es la verdadera situación de los jóvenes de España. Estamos divididos, no por placer divisionista de los auténticos revolucionarios. Estamos divididos, porque alguien, olvidando lo que es la raza ibérica, quiere influir dentro de nuestra psicología racial con procedimientos traídos de otras naciones. Claro está que en el camino que nos queda hasta conseguir la victoria definitiva puede haber rectificaciones de conducta. Tal vez el peso de la grave responsabilidad que gravita sobre nosotros nos haga volver de nuevo al camino primordial. Que nos entendamos todos los jóvenes que queremos la Revolución en España. Que nuestro espíritu de colaboración y concordia llegue a ser concebido por todos los demás jóvenes revolucionarios, pues en caso contrario, a las Juventudes Libertarias no les queda más camino, en honor a la eterna lucha que hemos sostenido contra las fuerzas reaccionarias del país, que seguir acusando a los enemigos de la Revolución, ya que ante la débil e injusta defensa de ellos la verdad será una realidad positiva y la interpretación de la misma correrá a cargo de los jóvenes libertarios, que no están influidos más que por un deseo revolucionario y no olvidan que dentro de las características de nuestro pueblo no hay más camino a seguir que el de la liberación profunda de la Humanidad.

Marcos P. MARTINEZ

La maniobra és més
vasta, encara

(Ve de la pàgina 1)

que totes aquestes coses, amb l'enorme transcendència que tenen, les acordem sense que els treballadors de la base puguin opinar. Ni Congressos, ni plens de Comitès comarcals i locals, ni assemblees dels sindicats. Simplement uns buròcrates que per una miserable racció de mongetes estan venuts a una política exterior que, naturalment, no té res de comú amb els interessos de la revolució espanyola.

Un dels vuit punts "unitaris" reclama la "renovació immediata dels Ajuntaments". La dissolució dels Comitès Antifeixistes i llur substitució pels actuals Ajuntaments, fou una mesura evidentment regressiva. Però a desgrat de tot, molts dels nous Ajuntaments actuaren amb impuls reflexe de l'empenta potent d'aquells Comitès. I això, aquestes reminiscències de l'esperit del 19 de juliol, és amb el que també vol acabar el reformisme stalinista, reformisme cent vegades pitjor que el clàssic de la socialdemocràcia.

Es necessari que els obrers diguin llur paraula. En aquest aspecte, el P.O.U.M. redoblarà en grau superlatiu el seu treball de clarificació d'idees. A la legalitat o a la illegalitat, com vulguin. Sempre hem lluitat per la revolució socialista i no és cosa que ara, pel que en diuen circumstàncies especials, haguéssim d'afuixar. I per la revolució socialista s'hi lluita al front fent la guerra que ha d'abatre el feixisme. Però també s'hi lluita descobrint les misèries contrarrevolucionàries dels oportunistes que, dient-se "obers", malden per la resurrecció de la burgesia capitalista.

VIDA DEL PARTIT

Escolteu, cada dia, a un quart de vuit del vespre el Diari Parlat "L'ESPURNA", radiat des de l'Emissora gironina

NOTICIARI

Comunicat oficial de guerra facilitat per la Comissaria de Defensa de la nostra ciutat, a les dues de la tarda.

Sense novetat en el dia d'avui.

Girona, 18 de maig de 1937.

El Comissari Delegat de Defensa
Pey-Sardà

La Guàrdia Urbana, continua foragitant forces grups de gitanes que entren al mercat demanant almoïna, i oferint la bonaventura, fent-ho seguir tot, frustant al mateix temps el que poden, per tal motiu són contínues les queixes que els industrials donen.

Una vegada satisfets, marxem a la font «Tajau» i vorera del riu Ter, terme de Tudela de Ter (Sant Gregori) i voltants de Palau Sa-costa, el que per ésser fora de terme, burlen l'acció dels companys de la Guàrdia Urbana.

Suposem que la policia gironina farà els possibles per evitar aquesta allau de gitanos que cada dia se'n ve a sobre.

La Guàrdia Urbana, fa a mans de l'Alcaldia un cinturó per a dona, trobat a la via pública que es lliurarà a qui acrediti li pertany.

Consell Municipal de Girona
VIVENDA-Recaptació.

Aquesta Conselleria ha acordat perllongar el termini hàbil per a efectuar el pagament del lloguer d'estatges o locals, corresponent al mes de Març passat, per fins el dia 22 dels corrents, inclusiu.

Es recorda la necessitat de que sia presentada la tarja vermella de racionament de pa, als efectes de entrega dels tiquets per al mes de Juny proper, coetàniament amb el pagament del rebut de lloguer.

Girona, el 17 de Maig del 1937

El Conseller de Finances,

J. Verdager Baró

Ràdio Girona

EMISSIÓ DE NIT

A les 19. — Obertura. Senyals horaris pel carilló. Lectura dels editorials o cròniques diàries de L'Autonomista i Front.

A les 19'15. Diari parlat L'Espurna del P. O. U. M. (Informació de darrera hora dels fronts).

A les 19'40. — Emissió del Partit Sindicalista.

A les 20. — Diari parlat C. N. T. — F. A. I. (Informació dels

A les 20'25. — Notes facilitades per la Comissaria de la Generalitat a Girona.

A les 20'40. — Servei especial d'informació de Ràdio Associació de Catalunya.

A les 21. — Comunicat oficial de la nit i altres informacions, des del Palau de la Generalitat. — Emissió del Comissariat de Propaganda de la Generalitat.

A les 21'20. — Música variada, en discos.

A les 22. — Comunicats oficials dels Ministeris de Guerra i de Marina i Aire, des de Madrid. — Servei d'informacions de R. A. de C. (eventual).

A les 22'20. — Música, selecta, en discos.

A les 23. — Fi de l'emissió.

***

EMISSIÓ DE SOBRETAULA

A les 13. — Obertura. Senyals pel carilló. — Música variada, en discos.

A les 13'45. — Emissió de la Delegació d'Estat Català, a Girona.

A les 14. — Comunicat oficial del matí i sumari del "Diari Oficial" des del Palau de la Generalitat. — Emissió del Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya.

A les 14'20. — Servei d'informacions de Ràdio Associació de Catalunya (eventual).

A les 14'30. — Notes facilitades per la Comissaria de la Generalitat a Girona.

A les 15. — Fi de l'emissió.

Documents que han de conèixer tots els militants i simpatitzants del P.O.U.M.

RESOLUCIONES DEL PLENO DEL COMITE CENTRAL AMPLIADO

30 cèntims

LA POLITICA MILITAR DEL P.O.U.M.

30 cèntims

EDITORIAL MARXISTA Baños Nuevos, 16 Barcelona

La U.G.T. i la C.N.T. han estat expulsats del Govern de la República. I no obstant, "Las Noticias" òrgan bord de la U.G.T. a Catalunya, atia i aplaudeix el nou govern

Tranquil·litat a tots els sectors propers a Madrid

MADRID

A las Navas els facciosos es troben en situació apuradíssima

Madrid. — Al sector de Las Navas, les nostres forces han realitzat sobre les últimes cases del poble, un audaç cop de mà que ha permès conèixer amb més exactitud l'angoixosa situació en què es troben els facciosos en aquell sector. Els rebels, envoltats al poble, amb prou feines si donen senyals de vida i tenen gairebé per complet desguarnida una extensa zona de terreny, especialment en els camins que condueixen a la província d'Àvila i com a més precís, en direcció a Navalperal de Pinarens.

El crebament per a l'enemic en aquest sector ha estat molt dur, ja que l'exèrcit popular no deixa de dur a cap cada dia aquestes accions de càstic. Les nostres posicions d'aquesta zona han estat millorades notablment, gràcies a la constant labor dels lleials, especialment de l'artilleria, que amb els seus certers disparats ha impedit que els feixistes volessin alguns trossos de carretera i diversos ponts.

L'exèrcit invasor ha intentat algun cop de mà sobre les nostres posicions del sector del Jarama, especialment prop de la Marañosa. Han fracassat per complet i hagué de refugiar-se a les seves trinxeres seriament crebentat.

Al sector sud del Teix, les nostres forces han consolidat llurs posicions mitjançant cops audaçs a les immediacions del riu. La nostra artilleria ha bombardejat amb intensitat durant la tarda d'avui les posicions rebels.

Un grup de cases pròximes a l'Asil de Santa Cristina volades

Madrid, 19. — El mal temps que fa ha encalmat encara més el front del centre, especialment als sectors pròxims a Madrid. Unicament a la Ciutat Universitària i al Pont dels Francesos hi ha hagut algun moviment de tropes, puix que els rebels, en les últimes hores de la matí, han fet moviments que ràpidament han estat continguts per l'exèrcit popular.

Els facciosos assetjats a la Ciutat Universitària s'han vist obligats a retirar-se d'una posició que formava un grup de cases pròxim a l'Asil de Santa Cristina, perquè els nostres soldats han realitzat una voladura d'aquest grup de cases. D'aquesta manera queda lliure d'enemics una extensa zona davant de l'Asil de Santa Cristina, que és on els facciosos observen una actitud més passiva, per ésser, sense dubte, els més convençuts que no tenen res a fer en aquell punt, únicament rendir-se.

Foc contra les posicions enemigues

La nostra artilleria ha bombardejat les posicions enemigues en aquests sectors pròxims a Madrid; i després de desfer algunes concentracions han disparat sobre les segones línies amb l'objecte d'evitar que arribessin auxiliis als facciosos derrotats.

Als sectors del nord de Guadalajara, província d'Àvila, Somosierra, Jaram i Las Navas, les nostres

bateries han bombardejat durant tot el matí les posicions enemigues i han produït alguns estralls i nombroses baixes. Les bateries enemigues han pretès contrabatre les lleials, particularment als sectors de Somosierra i nord de Guadalajara, però han hagut de desistir davant la certera punteria dels artillers republicans.

Del Ministeri de Defensa Nacional

València, 19. — Comunicats oficials facilitats per la Secció d'Informació de l'Estat Major del Ministeri de Defensa Nacional.

Comunicat de Guerra. — Exèrcit del Centre. — Als fronts de la Sierra i de Guadalajara, intens foc de fusell, metralladora i canó, sense conseqüències per la nostra part.

Els altres fronts d'aquest Exèrcit, res digne d'esment.

Procedents del camp facciós arribaren a les nostres files dotze soldats amb armament i municions.

Exèrcit de l'Est. — Foc de fusell i canó per alguns sectors. Es passaren a les nostres files sis soldats amb armament i diversos paisans.

Exèrcit del Nord. — (Euscadi). Als fronts de Guipúscoa hi ha hagut escassa activitat degut al fort temporal regnant. Unicament es registraren lleugers tiroteigs entre les avançades, sense baixes a les nostres files.

A última hora de la jornada de ahir, fou abatut amb foc de fusell un caça facciós.

Astúries. — Al front de Leon l'enemic contraatacà, i tractà de recuperar les posicions que li prengueren les tropes republicanes als voltants de Lillo. Fou refusat amb gran brillantor i energia.

Al sector de Grado, les nostres forces es dedicaren a fortificar-se a les posicions últimament conquistades.

Es passaren a les nostres files diversos soldats amb armament.

Als altres fronts, sense novetat.

Comunicat d'Aviació. — En el dia d'avui s'efectuaren diversos vols de reconeixement, sense novetat.

Per als alts càrrecs s'indiquen alguns noms

València, 19. — Encara no ha acordat res el Govern sobre la designació dels alts càrrecs, però s'assegura que per a la Sots-secretaria d'Estat es designarà l'ex-conseller de la Junta de Defensa de Madrid, senyor Carreño España.

Per a la sots-secretaria de Sanitat s'indica el nom del Dr. Planelles.

Per al càrrec de director de General de Seguretat, s'indica el secretari general de les Joventuts Unificades, Santiago Carrillo.

Bombardej contra les posicions rebels de la C. U. i pont dels Francesos

Aprofitant la claror que a les primeres hores de la tarda hi hagué als sectors del front del Centre, especialment als propers a Madrid,

l'aviació republicana realitzà vols d'observació sobre tots els fronts i pogué apreciar que l'enemic dona mostres d'una quietud singular, a conseqüència sens dubte del crebament sofert durant les últimes jornades. Aquest aplanament s'observaria sobretot a la Ciutat Universitària i Pont dels Francesos, que és precisament on més s'ha castigat els invasors aquests dies.

En el primer d'aquests llocs, els rebels, han estat molt notables, ja que no s'ha sentit ni un sol tret des de fa vint-i-quatre hores. A última hora, de la tarda a las primeres de la nit, la nostra artilleria ha bombardejat amb eficàcia les posicions faccioses d'aquest sector, amb objecte de fer més dur el crebament sobre l'exèrcit invasor.

Reunió de Consell de Ministres

València (4 tarda). — Aquesta tarda a les 6 es reunirà el consell de Ministres a la Presidència.

Front del Nord

Les altures de Bedular, Loma Verde, Pico de Mestas, Tres Picos i el poble de Peña Ten, ocupats!

Gijón, 19. — Prossegueixen amb gran brillantor les operacions de la zona lleonesa. En iniciar-se aquestes operacions recentment, s'obtingueren resultats excel·lents, a causa d'haver-se ocupat posicions de grans importància estratègica, posicions que havien de servir de base per a futures operacions.

Avui restaran fortificades les posicions lleials dels sectors de Lillo i Unya.

L'Exèrcit republicà ha tallat les comunicacions totes als esmentats pobles, que virtualment, estan al nostre poder. L'enemic ha sofert grans pèrdues.

Hem ocupat les altures de Bedular i Peña Ten.

També hem ocupat en aquest mateix lloc el poble del mateix nom.

Al sector de Maranya hem ocupat Loma Verde, Pico de Mestas i Loma de Tres Picos.

L'avang en aquest lloc ha estat d'una profunditat de cinc a sis quilòmetres, és a dir, de més gran profunditat, si es té en compte l'escabrositat d'aquests ports de la zona de Lleó.

L'enemic ha intentat repetidament recuperar les posicions, però no ha aconseguit altra cosa que augmentar el seu crebament i afegir-noves baixes a les que se li feren en dies anteriors.

L'aviació enemiga bombardejà el poble de Coginyal, sense conseqüències.

Als fronts d'Astúries hi hagué escassa activitat. Bombardej enemig de les nostres posicions de La Trecha, sense causar cap dany. També disparà l'enemic les seves peces sobre Colloto, però les bateries lleials imposaren el silenci a les bateries faccioses.

Per la nostra part, l'artilleria va batre amb eficàcia els reductes militars d'Oviedo.

S'han passat als nostres rengles quatre soldats amb armament, i

també han arribat sis paisans que han pogut escapar de la zona facciosa.

Després del bombardej de València

Bilbao (4 tarda). — L'agregat militar d'una potència estrangera que el dissabte es trobava a València quan o correu el criminal bombardej ha manifestat avui als periodistes dels principals rotatius mundials que les bombes que els rebels llançaren sobre València eren d'un model absolutament nou. Aquests artefactes tenen poc calibre, però són d'una potència i força d'expansió enorme.

Sembla —ha dit— que no són encara perfeccionats ja que molts d'ells no esclataren.

BARCELONA

Reunió de Consell

Barcelona (2 tarda). — Aquesta tarda a les 6 es reunirà el consell de la Generalitat presidit pel senyor Companys.

Comunicat oficial

Barcelona (2 tarda). — El comunicat oficial que el cap de l'exèrcit de l'est ha tramès al president de Catalunya és el següent:

"Activitat de l'aviació enemiga sobre les nostres posicions de les divisions 25 i 28, sense conseqüències.

A la resta del front sense novetat".

Butlletí oficial

Barcelona (2 tarda). — En el diari oficial d'avui es dona un crèdit extraordinari de 425.400 ptes. al Departament d'Economia per a l'aplicació del decret del 18 de març del 1937.

ESTRANGER

Els reis d'Itàlia a Budapest

Budapest (4 tarda). — Aquest matí han arribat a aquesta capital els reis d'Itàlia, el comte Ciano i la princesa Maria.

Han estat rebuts amb la consabuda cerimònia.

* * *

Roma (4 tarda). — Els diaris d'aquest matí quan comenten el viatge dels reis d'Itàlia a Budapest exalten amb grans elogis l'amistat que regna i ha regnat entre Itàlia i Hungria, no perduda ni tan sols durant la Gran Guerra.

L'ajut del proletariat francès

París (4 tarda). — "L'Humanité" d'avui publica que la delegació del comitè de Bilbao fou rebuda ahir al ministeri de Marina francès.

Entre el proletariat francès s'han recaptat 300.000 francs, vàries dotzenes de tones de medicaments, queviures, etc., en destí als infants i dones de Bilbao.

Aquests queviures seran portats a Espanya en tres vaixells. A la tornada portaran infants evacuats de Bilbao.

S'ha pogut lograr que aquests tres vaixells siguin escortats per la marina de guerra i que es prenguin les mesures navals necessàries en cas d'atac dels facciosos.

Boicot

Hollywood (4 tarda). — El Comitè Executiu del Sindicat de tèn-

El nou govern

Bilbao (4 tarda). — La constitució del nou Govern de la República ha estat acollida amb satisfacció per Euzcaidi.

Reunió important

Santander (4 tarda). — La Federació provincial de la U.G.T. que comporta les províncies de Biscàia, Guipúscoa i Santander ha celebrat una reunió a aquest darrer lloc.

En la mateixa s'ha aprovat que la Federació Provincial no s'oposaria pas a la formació d'un govern que fos presidit per Largo Caballero, però que refusa a considerar a aquesta figura com a únic cap del govern.

No passa res a Barcelona

Barcelona (2 tarda). — Ha visitat al general Pozas el comissari polític de l'exèrcit de l'est senyor Virgili Llanos.

Seguidament han sortit els dos a visitar les diferents autoritats de Catalunya a Barcelona.

— El delegat General d'Ordre Públic, vist els "bulos" que han circulat per Barcelona, de certs incidents, ha donat ordres esveríssimes a la força pública per tal de detenir als que els propaguen.

— El cap Superior de Policia ha dit als periodistes que no tenia notícia de què hagués ocorregut el més petit incident a la ciutat.

Ha dit també que la recollida d'armes es venia efectuant normalment a Catalunya.

nics que estan en vaga, ha anunciat el boicot a 40 estudis que tenen 3.000 tècnics i que no estan en vaga encara.

La intransigència dels vaguistes està en peu per la no acceptació de la proposta del Sindicat de les millores dels sous als seus afiliats.

Aquell mal tapisser... que es diu Hitler

Xicago (4 tarda). — En la conferència trimestral dels representants de l'església i davant 300 prelats, un cardenal s'ha elevat contra la influència nazi a l'església catòlica i ha acabat dient que el mal tapisser que s'anomena Hitler exerceix per mitjà del nazisme una pèrfida influència entre els catòlics.

Darrera hora de Madrid

Madrid (4'30 tarda). — Impressió del matí i primeres hores de la tarda a Madrid:

La tranquil·litat és absoluta. Solament ha estat trencada per alguns trets de fuselleria i disparats de canó.

S'ha registrat algun petit combat a les immediacions de Madrid.

El general Cardenal ha rebut als periodistes i els hi ha manifestat que no tenia res a comunicar-los-hi, solament que el general Miaja havia sortit a revistar les forces que componen una de les brigades que defensen Madrid.

Treballadors de la U. G.T., el vostre deure és al costat de la Comissió Executiva....

L'ESPURNA

i no al costat dels grimpadors psuquistes de Catalunya.

PORTANTVEU DEL P.O.U.M. A LES COMARQUES GIRONINES

La "txeca" barcelonina

El calvari dels presos de les Jornades de Maig relatat per un poumista

Ens ha visitat a la nostra redacció el company Jaume Rovira militant del P. O. U. M. de Barcelona (Districte I). Aquest company havia militat durant quatre anys al Bloc Obrer i Camperol a la nostra ciutat.

En produir-se la rebel·lió de Juliol fou dels primers enrolats a les columnes del P. O. U. M. que es cobriren de glòria al front d'Aragó.

Ferit dues vegades, una al braç que li ha impossibilitat els nervis del mateix i l'altra a la cama, hagué de desistir de seguir a les trinxeres i es traslladà a Barcelona on ingressà a Sanitat de Guerra.

Malgrat aquestes dues ferides es veu un company fort, rublert de vida que està disposat a lluitar en tots els caïres per tal d'alliberar els seus amics de l'opressió a què ens preté portar el reformisme.

A preguntes nostres ens explica la seva odisea dels dies sagnants de maig i que els passà a Barcelona. Ho fa així:

El dimarts em trobava junt amb quatre companys més del POUM, (dos de la Joventut) al local del Partit del Districte I. A les tres de la tarda forces de mossos d'esquadra i policia i més tard elements del P. S. U. C., que es coneixien d'una hora lluny per portar un braçal vermell, assaltaren el local i ens feren presoners.

Conduïts per les dites forces al Cos de Guàrdia de la Generalitat començà el calvari per nosaltres. En ésser a aquest edifici se'ns maltractà i donat la condició d'indefensos en què ens trobàvem per anar sense arma arribaren a bofetear-nos.

En una de les coses en què els escamots i els del P. S. U. C. es

lluïren més fou en l'acció criminal de simular fusellaments. Ens feren posar de cara a la paret i accionaren les pistoles com si de veritat volguessin assassinar-nos. Martíri sense parió en el que ells s'hi recreïaven llançant de tant en tant riallades d'histèric.

Una volta s'hagueren divertit a pleret, ens baixaren a uns calabossos on ens tancaren amb candau. Aquests calabossos estan disposats d'una fàisó que els que hi són presos són vigilats en els seus més petits moviments des d'un celobert que hi ha al mig del soterrà.

Al cap de dues hores d'ésser tancats allí vaig preguntar als meus companys llur nom per tal de, suposant que trobés un mitjà de comunicar-me amb fora, fer-ho arribar fins el nostre Comitè Executiu.

No obstant a l'escriure els noms dels camarades d'infortunat des de dalt el celobert m'espiaava un element de la "Txeca" que li faltà temps per anar-ho a contar a l'estat major, que estava instal·lat a dalt.

Pocs moments després baixà un individu que m'obligà a seguir-lo.

Vaig ésser conduït davant l'Estat Major format per psuquistes amb el clàssic braçal vermell, mossos d'esquadra i policia. Aquest Estat Major, ho recorda ben bé, era el Saló de St. Jordi del mateix palau de la Generalitat, i una volta allí m'embestiren a preguntes subratllades amb forts cops.

En saber el que jo escrivia a baix als soterranis un d'ells al mateix temps d'esgrimir una botella buida de xampany digué: "Quina gent hi ha al P.O.U.M.!" Féu l'acció de voler-me tirar la botella al cap, però s'hi oposà un

seu company que, més "humanitari", em donà una empenta i, lligat com estava, vaig caure tant llarg com sóc a terra. No content amb la pluja d'insults i garrotades que durant uns moments caigué al damunt meu, tornaren a emprar els procediments de posar-me de cara a la paret i simularen el meu fusellament. A més m'escorcollaren i m'estriparen els documents acreditatius de la meua personalitat, entre ells, els carnets del P.O.U.M. i de la C.N.T.

Quan hagueren satisfet els seus atacs criminals em retornaren completament llassat pels cops rebuts, als calabossos on hi havia els meus quatre companys, ansiosos per la meua tardança.

A les vuit del vespre ens traïeren els súbdits del "manco" Rodríguez Salas, de la presó on havíem estat cinc hores reclosos per a portar-nos a una altra de més infecta que està situada enfront el pati dels Tarongers. A aquest darrer lloc ens hi han tingut reclosos vuit dies, vuit llargues jornades, sense veure, ni la llum com qui diu.

El company Rovira, amb una ràbia mal continguda, per les vexacions que foren víctimes segueix relatant-nos llur trista odisea.

Els dos primers dies ens privaren d'aliment, ja que solament cap al tard ens fou portada una petita racció de pa amb formatge. El que ens ha causat més pena i més odi allhora contra aquests desanimats ha estat quan, posteriorment, ens hem asabentat que les famílies dels detinguts havien vingut a preguntar per nosaltres, portant-nos adhuc menjar i matalassos per a poder estar un xic més còmodes. Els components de l'«txeca» barcelo-

nina fent gala de llurs instints salvatges contestaren a les companyes i pares dels nostres companys que no hi érem, que no sabien on paràvem i que havíem desaparegut. Compteu la desesperació dels nostres companys volguts que havien vist al defora les llistes de detinguts on constava els nostres noms i trobar-se amb uns sàdics que deien que havíem desaparegut!

Entre nosaltres cinc s'hi trobava el company Morales, encarregat de l'Editorial Marxista que un psuquista li donà un fort cop de culata de fusell al peu.

Els nostres camarades del P. O. U. M. i del Socors Roig, aquests dies han fet esforços impossibles per tal que fossin alliberats tots els companys detinguts. Potser a causa de la constant pressió que aquests abnegats camarades feren, nosaltres poguérem sortir al cap de vuit dies de patir dins la presó del Pati dels Tarongers. De totes maneres, però, dins les presons de la Generalitat encara hi resten companys de les Joventuts Llibertàries detinguts i algun d'ells comunicats.

El dia que ens posaren en llibertat el mateix tipus que volia pegar-me amb l'ampolla, em cridà al seu despatx del Saló de St. Jordi i volgué fer-me algunes recriminacions, volgué donar-me alguns consells, en fi intentà voler-se disculpar que si havia usat la violència envers mi i els meus companys era per què havíem lluitat contra ells. Semblava, (em féu l'efecte) que estava espantat i volia que jo oblidés el passat, cosa que mai ocorrerà; sempre seguiré tenint-los el mateix odi, la mateixa repulsió envers ells, els promotors dels fets sagnants de maig, la ma-

teixa aversió que sentiria per una bèstia verinosa, i, com a tal, jo i els meus companys els combatrem.

Després d'haver-nos explicat aquests detalls del seu empresonament, el company Rovira s'acomodià de nosaltres amb un Visca el Socialisme! i marxà tot seguit a Barcelona a reintegrar-se al seu lloc de treball a Sanitat de Guerra.

Maurý

El diario advenedizo que «floreció» a mediados de la Revolución «Front» dice que el Pueblo pide la disolución del P.O.U.M.

¿Se puede saber qué «Pueblo» es este que pide el exterminio de un sector obrero que dispone de mejores elementos que el «Front» y los que lo regentan?

Un Nin, vale por Comorera y todos los adláteres que le siguen.

Repetimos: ¿Quién pide la disolución del P.O.U.M.? Nosotros no somos marxistas. Pero... puestos a elegir, nos quedaríamos con los elementos sanos del P.O.U.M. y rehusaríamos al P.S.U.C.

Del «Boletín de C.N.T. - F.A.I.»

***

Els camarades de la C.N.T. s'enfaden perquè «Front» demana la dissolució del P.O.U.M.

No cal, companys.

«Front», pobriíssó, no demana res, absolutament res.

Són les seves tissores que tenen la paraula.

«Front» no demana res. Qui demana és un altre Front: «Front Londres - París - Moscú» per obra i gràcia del paper ceba.

Entesos?

Fulletó de L'Espurna 84 - El Taló de Ferro

La declaració de guerra fou revocada, i les poblacions dels dos països reprengueren el treball.

Aquest restabliment de la pau tingué com a conseqüència una aliança que va signar-se entre l'Alemanya i els Estats Units. En realitat, aquest tractat fou contret i convingut entre l'Emperador i l'Oligarquia contra llur enemic comú, el proletariat revolucionari dels dos països. I és aquesta aliança que l'Oligarquia va trencar traïdorament més endavant, quan els socialistes alemanys varen sublevar-se destronant llur Emperador. I es donà el cas de que l'objectiu que precisament perseguia l'Oligarquia en llançar-se en aquella aventura, no era altre que el de destruir la seva gran competidora en el mercat mundial. Un cop l'Emperador passat per la borda, s'hauria acabat per a l'Alemanya de disposar d'un excedent a vendre a l'estranger. Per la mateixa raó d'ésser un estat socialista, la població

d'Alemanya consumiria tota la seva producció. Està clar que l'Alemanya continuaria canviant amb l'estranger alguns dels seus productes contra d'altres que no produeix; però aquests canvis no tenien res de comú amb un excedent no absorbit.

— Em jugaria qualsevol cosa que a l'Oligarquia, — digué l'Ernest en assabentar-se de la traïció d'aquesta envers l'Emperador d'Alemanya, com de costum, estarà convençuda de que ha actuat amb tota rectitud.

I, en efecte, l'Oligarquia va argüir que la seva actuació s'havia inspirat en l'interès del poble nordamericà al fer desaparèixer del mercat mundial un rival detestat, per quant això ens permetia de disposar lliurement del nostre excedent nacional.

— I el comble de l'absurd, deia l'Ernest en parlar d'aquest tema, és que nosaltres ens trobem reduïts a una tal impotència que tenim de suportar que aquests idiotes s'encarreguin dels nostres interessos. Ens han posat en condicions de vendre més a l'estranger, la qual cosa vol dir que ens tro-

barem obligats a disminuir la consumació dintre del nostre país.

CAPITOL XIV

El començament de la fi

L'Ernest es donava perfectament compte, des del mes de gener del 1913, del caire que anaven prenent les coses, però li fou impossible fer compartir als altres caps socialistes, el seu punt de l'imminència de l'adveniment del Taló de Ferro. Estaven massa confiats, i els esdeveniments es precipitaven massa ràpidament cap al paroxisme. Havia sonat l'hora de la crisi universal. L'Oligarquia nordamericana, virtualment mestressa del mercat mundial, en mantenia tancades les portes a una vintena de nacions, empantanegades de llur excedent de mercancies que no podien ni consumir ni vendre, a les quals no els quedava altra sortida que emprendre una reorganització radical. El mètode de produir amb excés se'ls feia impracticable en absolut, el

sistema capitalista fracassava en llurs pròpies mans.

La reorganització d'aquests països prengué una forma revolucionària. Fou una època de confusió i de violència. Tant les institucions com els governs s'esquerdaven de per tot. Llevat d'un parell o tres de països, arreu, els mestres de la situació, els capitalistes, lluitaren ardidament per a conservar llurs possessions. Però, el govern els fou arrabassat pel proletariat militant. Per fi es realitzava la profecia clàssica de Karl Marx: «Ja toquen a morts per la propietat privada capitalista, i als expropiadors els toca d'ésser expropiats». I tant bon punt els governs capitalistes eren ensorrats que en llur lloc surgien les repúbliques cooperatives.

— «Per quina raó els Estats Units queden en darrera? — Revolucionaris americans, desperteu! — Què li passa a l'Amèrica? Tal eren els missatges que ens enviaven els camarades d'altres països. Però, a nosaltres ens era del tot impossible seguir-los.